

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Tíz törvényjavaslat

Budapest, június 5.

A képviselőház elé a kormány ma több fontos törvényjavaslatot terjesztett. Ezek a törvényjavaslatok jogrendszerünknek fontos és szükséges kiegészítését képezik és az ország közvéleményében bizonyára elismerést váltanak ki. E javaslatok közt van a *becsület* védelméről szóló javaslat, az *állami és nem állami tanítók és tanárok árvainak és özvegyeinek ellátásáról* szóló javaslat, amelyről a kultuszminiszter két törvénytervezetet terjesztett a Ház elé. Mindkét javaslatot bizonyára nemcsak az érdekeltek, de az egész ország örömmel fogja üdvözölni.

Az igazságügyminiszter javaslatot terjesztett be a *polgári perrendtartás életbeléptetésének fél esztendővel való elhalasztásáról*, amit a már bőven ismertett technikai okok indokolnak meg, ugyancsak előterjesztést tett az *Ausztriával való kölcsönös végrehajtás* jog védelme szerződésének becikkelyezéséről. Ez a törvényjavaslat egy káros jogbizonytalanságnak vet véget.

Az ellenzék, amelynek taktikailag és politikailag nyilván nagyon kellemetlen, hogy az ő sztrájkja dacára is a kormány szorgalmasan és az országnak hasznót hajtóan dolgozik, egyéb fegyver hiányában gúnyosan próbálja kommentálni, hogy a miniszterium a javaslatoknak egész sorozatával áll elő. Komikusan fest, hogy az ellenzék sokalja a kormány munkáját, holott az ellenzék a dologtalanságra olyan ékes példával szolgál.

A heterjesztett javaslatok tartalmát itt ismertetjük:

A becsületvédelmi javaslat.

A törvényjavaslat fentartja a rágalmazás és a becsületsértés között már a büntető törvényben felismerhető megkülönböztetést, hogy a rágalmazás hírnévrontásban áll, a becsületsértésnek pedig a becsület megbántása a tipikus esete. A rágalmazás vétségének tényálladáka azonban a törvényjavaslat szerint nem szükséges a Btk. által megkívánt nyilvánosság, becsületsértést pedig nem csupán meggyalázó, hanem lealacsonyító, becstelentítő és megszegőítő kifejezéssel vagy cselekménnyel is lehet elkövetni. Ujítás azonfelül, hogy a törvényjavaslat a rágalmazás vétsége címén az állítás mellett becstelentítő ténynek *híresztelését* is büntetendőnek nyilvánítja.

A törvényjavaslat szerint a becsületsértés büntetése négyezer koronáig terjedhető pénzbüntetés, ha pedig a sértés feltűnően durva, ugyancsak, ha a becsületsértést sajtó útján, vagy pedig alias indokból követték el, hat hónapig terjedhető fogházat és ezenfelül hater koronáig terjedhető pénzbüntetés kell alkalmazni. A törvényjavaslat rágalmazás esetében kiszabható pénzbüntetésnek legmagasabb mértékét ezer koronáról négyezer koronára emeli.

A polgári perrendtartás.

A javaslat szerint a polgári perrendtartásról szóló 1911. I. t. c. 1915. január 1-én lép életbe.

A hatóságok védelméről szóló javaslat

A törvényjavaslat külön intézkedik a hatóságok és annak tagja s külön a hatóságnak közege ellen irányuló támadások megtorlásáról. Mind a két esetben *büntetendő nemcsak a tetteges támadás, hanem a csoportosulás is*, amelynek akadályozás vagy intézkedésre kényszerítés vagy bántalmazás a célja. De csak ha jogszerűen és illetékesen járnak el.

Fontos és súlyos rendelkezéseket tartalmaz a törvényjavaslat az *országgyűlés szabadságának működésének biztosítása* végett. Védelmet nyer az országgyűlés két házának minden tisztviselője, minden bizottságának tagja, bizottságának kiküldöttje e minőségben is, még pedig hivatásából folyó minden eljárásában. Védelemben részesül az országgyűlés két házának és bizottságának minden közege. A törvényjavaslat egy büntetőbüntetés helyébe a fogházbüntetést teszi. Kimondja a törvényjavaslat, hogy a magyar szent korona országainak területén üzemben tartott tömegszállításra rendelt minden gépjármű közlekedési vállalatnak és minden közérdekű távirtdának, távbeszélőnek és villamosjelző berendezésnek felügyelő és kezelő közeget a büntetőtörvény alkalmazása szempontjából úgy kell tekinteni, mintha hatóság közegei volnának.

A tanárok és tanítók özvegyei.

A nem állami tanárok felső nép- és polgári iskolai, valamint gyógypedagógiai tanítók és azok özvegyének és árváinak ellátásáról szóló törvényjavaslat megállapítja, hogy kik tartoznak az 1894. évi 27. törvénnyel alkotott országos nyugdíjintézet kötelekébe, részletezi, hogy kik tarthatnak igényt ellátásra, még pedig *állandóan* vagy *egyszermindenkorra*. A szolgálati idő tartamára, az ideiglenes és végleges minőségre vonatkozó rendelkezéseken kívül a beszámítható javadalmazásra vannak új intézkedések. A nyugdíj évi 80 koronánál kevesebb és évi 16000 koronánál több nem lehet, de ezenfelül lakbérnyugdíjra is jogigény nyílik. A nőalkalmazottak minden tekintetben egyenlő eljárásban részesülnek a férfiakkal. A harmadik fejezet az *özvegyekre és árvákra* vonatkozik, amely az özvegyet illetően 600 korona és 8000 korona közt váltakozik. A miniszter azonban megengedheti az özvegyi nyugdíjnak egy összegben való megváltását is. Az árvákra vonatkozólag nevelési járulékot lehet engedélyezni, illetve bizonyos esetekben feltétlen jogigénye is van az árváknak. Az alkalmazott minden egyes gyermekének nevelési járuléka az özvegyi nyugdíj egyötöde, ami huszonnégy éves korukig jár. Mindezt csak a jogosítottak kérelmére lehet megállapítani és folyósítani. A javaslat végül a *temetési járulékokra*, valamint az *általános határozmányokra* terjeszkedik ki.

= **A francia kormányválság.** Páris, június 5. *Viviani* nem azért halasztotta a kabinetalakítás hivatalos elvállalására vonatkozó válaszát mára, mintha nagy nehézségekkel találkozott volna, hanem, mert kiváló súlyt helyez arra, hogy *Bourgeois* közreműködését biztosítsa magának. *Bourgeois* azonban egészségi okokból eddig nem mutatott nagy kedvet a vállalkozásra. *Viviani* és *Poincaré* elnök sürgetései eddig nem tudták pozitív elhatározásra bírni és választát ma délelőttre ígérte. — *Viniani* bevárja *Bourgeois* elhatározását és csak akkor nyilatkozik a kabinetalakítás missziójának elvállalásáról.

Debreczen májusban

A közigazgatási bizottság ülése

Június havi ülését ma délután három órakor tartotta meg Debreczen város közigazgatási bizottsága *Domahidy* Elemér főispán elnöke alatt. A bizottság tudomásul vette a szakelődők jelentéseit, ezeken kívül pedig felszólalások nyomán több közérdekű dologra hívta föl a városi tanács, vagy a polgármester figyelmét. E felszólalásokról más helyen emlékezzünk meg, míg az ülésen elhangzott jelentésekről a tudósítást itt adjuk:

Az ülést délután három órakor nyitotta meg *Domahidy* Elemér főispán.

(A polgármester jelentése.)

Körner Adolf helyettes polgármester, főjegyző bejelentette, hogy májusban a rendőrség letartóztatott 238 egyént, eltoloncolt és kényszerutlevéllel kiutasított 140 egyént. Kiadott, mint elsőfoku iparhatóság 64 ipar engedélyt, 81 munkakönyvet. Kivándorlási célból kiadtak 17 utlevelet.

Mint átkelő, beszállásoltatott 2 táborkot, 20 törzstiszt, 39 főtiszt. A május 9—15-ig tartott sorozáson besoroztak 387 egyént.

(Iskolaügyek.)

Hajdu Ferenc dr. kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy a kultuszminiszter a haláptanyművelési és a máv. műhelytelepi elemi iskolát fejlesztette. Több nyugdíjösszeget, jutalomdíjat, segélyt utalványozott ki.

(Adóforgalom.)

Nagy József kir. pénzügyigazgató bejelentette, hogy május havában befolyt egyenes adóban 338,731 korona 91 fillér, hadmentességi díjban 1736 korona 55 fillér, bélyegjövődékben 67328 korona 61 fillér, jogilletékben 46,180 korona 21 fillér, díjjövődékben 2510 korona 41 fillér, dohányjövődékben 195,869 korona 96 fillér, határvámjövődékben 26,282 korona 85 fillér, fogyasztási és italadóban 3770 korona 35 fillér. Fizetési halasztást 45, házadómentességet 26 esetben adtak.

(Közegészségügy.)

Tüdös Kálmán dr. főorvos bejelentette, hogy május havában a közegészségügyi viszonyok nem változtak. A ragályos betegségek a veszélytelen kanyaróban mutattak némi szaporodást. Előfordult vörheny 25, 4 halálessettel, számarhurut 6, fültömöriglyob 6, ronszoló toroklob 10, kanyaró 39, bárányhimlő 9, trachoma 2 esetben. A kutak és vízvezeték jó állapotban voltak. A csapókereti Toldi-utcai kutban és a homokkereti óvoda kutjában undorító pindrók vannak.

A város utcáin az öntözés általában hiányosan végeztetik. Különösen a Rákóczi-utcán egyáltalában nem öntöznek. Ezért itt a nyílt piacon árusított tej és egyéb élelmiszerek a felszálló szemetes portól folytonos fertőzésnek vannak kitéve. A por megkötése végett szükséges volna a piacot és környékét bőségesen öntözni. A nagyerdei park, a város egyetlen üdülőhelye, egyáltalán nincs öntözve, sőt mint meggyőződtem felőle, oda a vízvezeték be sincs vezetve, minél fogva az üdülők a legnagyobb porban sétálnak. Szükséges volna a vízvezetékét a parkba bevezettetni s azt öntöztetni.

A köztisztaság a szárazabb időjárás be-

álltával hiányosabb lett, minek oka leginkább a nagy porban keresendő. Az utcák megfelelő átburkolása és rendszeres öntözése segíthetne ezen a bajon.

Az óhat-telekházi gazdaságba 11 trachomás munkás érkezett Nyitra megyéből.

(Állategészségügy.)

Reitz János kir. főállatorvos bejelentette az állategészségügyi viszonyok május havi állapotáról: A lépfene az V., a ragadós szájszél- és körömfájás II., VII., VIII., a lóriühkór a III., a sertésvész a VI. és VIII. körzetben lépett föl.

A város állategészségügyi viszonyai már évek óta nem voltak olyan kedvezőek, mint májusban.

A lóriühkór nagyfokú elterjedése, de kivált a ragadós szájszél- és körömfájás által okozott tömegesebb elhullások igen nagy károsodást okoztak a gazdaközönségnek.

Elhullások kizárólag a Hortobágyon a legelőre kibocsátott szarvasmarhák s majdnem kizárólag fiatal és olyan állatok közt fordultak elő, amelyek teljesen elsatnyult, rossz erőbeli állapotban hajtattak ki. A rossz erőbeli állapot, a hosszú időközön át teljesen száraz legelő és a betegség, ez a három tényező együtthatása okozta azután az igen számottevő károsodást. Ezen tényezők közül kettő az állatoknak a tulajdonosok hibájából eredő rossz teleltetése és a teljesen elszáradt legelő ellen való védekezés a szakszolgálat keretén kívül eső, illetve elemi csapás.

A helyi sajtó egy részében közölt és a fővárosi sajtó is bejárt azon híresztelés ellenben, mintha a Hortobágyon egy ismeretlen állatbetegség lépett volna föl, amelynek mibenlétét a szakemberek sem ismerik s mely az ottani szarvasmarhaállományt megfertőzné, a valóságnak nem felel meg.

A tiszántuli egyházkerület közgyűlése

— Utolsó nap —

A tiszántuli református egyházkerület ma folytatta közgyűlését, amely immár harmadik napja tartott. A közgyűlés népiskolai ügyeket, adásvételi-, kölcsön-, szerződési-, csere-, telekkönyvi ügyeket intézett el.

A közgyűlést reggel kilenc óra után nyitotta meg Degenfeld József gróf főgondnok.

Elsősorban az egyházkerületi népiskolai tanügyi-bizottság jegyzőkönyve alapján előterjesztett ügyeket intézték el Nagy Vilmos igazgató előadása nyomán.

Több bizottsági jelentés tudomásul vétele után kimondta a közgyűlés, hogy a tandíjkárpótlások ügyében sürgős intézkedéseket kell tenni. Kimondta a szatmári egyházmegye főiratának mellőzésével, hogy a katonai szolgálatra behívott tanítók helyetteseinek a fizetésekiegészítést nem utalványozza ki, az alsószabolcsi-hajduvidéki és több más egyházmegye ama bejelentésére, hogy az iskolák tulsufoltak, a szükséges intézkedések sürgős teljesítését rendelte el.

Elhatározta a közgyűlés, hogy miután minden iskola más-más napra javasolja a konfirmáció idejét s így egységes időt megállapítani ez alapon nem lehet, a konfirmáció idejét áldozócsüdtörtekre tette.

Egyes szervezeti munkák teljesítésére bizottságokat küldött ki a közgyűlés, így az egyikbe Kiss Ferenc teológiai tanánt, Futó Zoltán, Vass Mihály, Andrassy Kálmán espereseket, a másikba Jánosi Zoltán tanácsbíró elnöklété alatt Széchi Miklós szoboszlai tanárt és Boér Károly valóságos tanácsbíró elnöklété alatt Kiss György tanító jelentését a slójd-tanfolyam sikeréről s annak vezetéséért Kiss Györgynek elismerését fejezte ki és köszönetet szavazott.

Az egyes egyházmegyék adásvételi és egyéb jogi ügyei után a közgyűlést Degenfeld József gróf berekesztette s az este hat órakor Baltazár Dezső dr. püspök májával véget ért.

Tömeggyilkosság a toronyból

Egy örült szerelmes négy embert megölt, ötöt megsebesített

Vérfagyasztó tömeggyilkolást végzett egy sopronmegyei békés kis sváb faluban egy nekivadult és — minden feltevés szerint — tébolyodott agyu ember. Kürtött egy egész családot, békés emberekre lövöldözött, akiket a véletlen útjába hozott és azután elbástyázta magát a falu templomának tornyába. Onnan lött le puskáival és browningjaival a járóke-lőkre. Csendőrök s a fellegyverzett lakosság ostromolja e falusi Fort Chabrole-t.

Soproni tudósítónk így számol be e nem közönséges esetről:

Nagyhölly névű községben, amely Kismarton szomszédságában fekszik, tegnap délután egy Tomsits Ágoston nevű, huszonhat éves gazdalegény két vadászpuskával és több browninggal fellegyverkezve kiment a mezőre. Krauser Lajos gazdát kereste, akinek a leányába szerelmes és aki kikosarazta a szenvedélyes Don Juant.

Krauser Lajos feleségével és leányával krumplit kapált, amikor a megvadult legény rájuk tört. Tomsits szó nélkül felkapta egyik vadászfegyverét, célba vette először Krausert, azután annak feleségét és végül a leányt. — Eldördültek a lövések, Krauser és felesége szörnyethalva terültek el a földön, a leányt pedig oly súlyosan sebesítették meg a golyók, hogy eszméletét veszítve terült el a földön.

A mezőn dolgozó parasztok összeszaladtak a lövések zajára, üldözőbe vették a legényt, aki puskáival vállán és zsebében a browningokkal, futva menekült és közbe-közbe megállt, hátra lött, hogy visszatartsa üldözőit. Egy Kirchof nevű nagyhöllynéi gazda szembe került a lövöldöző emberrel, aki a gazdára is rálőtt és őt is súlyosan megsebesítette. Krauser Herminát és Kirchofot beszéllitották a wienernerustadt kórházba.

Tomsits Ágoston elmenekült üldözői elől, egész éjjel bolyongott, de hajnalban felmászott a toronyba és harangozni kezdett áldozatainak lelki üdvéért. Mikor a harangozó a harangszótól meglepetten reggel négy órakor fel akart menni a toronyba, Tomsits fegyverrel fogadta. A tornyot senki sem merte megközelíteni, mert Tomsits állandóan lövöldözött és négy embert megsebesített. A torony külső részén tartózkodik és azt kiabálja:

— Ich bin Essad Pascha, ihr werdet mit mir heute noch zu tun haben. (Én vagyok Esszad pasa, lesz még ma dolgotok velem.)

A kismartoni csendőrség kiment Nagyhöllynébe, ahova megérkezett a Sopronból kért katonaság is. A katonaság és a csendőrség körülvette a tornyot, de nem lött a legényre, hogy a tornyot kimélje. Tomsits folyton énekelt és lövöldözött. Tomsits néhány nappal ezelőtt betört bátyjához, akinek szintén van vadászfegyvere és összes töltéseit ellopta, azonkívül Kismartonban is vásárolt töltést.

A délelőtt folyamán a katonaság és a csendőrség tüzelni kezdett a toronyra. Az örült erre felmászott a torony felső részébe és onnan feleltetett a csendőrök és katonák lövéseire.

Kismartonból táviratozzák: Az örült gyilkost este kilenc óráig megközelíteni és elfogni még nem sikerült. A gyilkos fönn van a templomtoronyban, ahova a tornyot ostrom-zár alatt tartó csendőrség föllövöldöz. Tomsits minden lövés után meghuzza a harangot an-

nak jeléül, hogy nem találták el. Délutánig még 130 lövést tett.

A templom körül fedett helyen igen sok csendőr van. Délután Sopronból még huszonhárom csendőr érkezett ki.

A templomtoronyból igen messzire ellátni és így a lakosság állandó rettegésben van. Tomsits igen sok háziállatot lött le.

A csendőrök nem tudnak fölhatolni a toronyba mert oda csak egy szűk lépcső vezet föl.

Ostromállapot Durazzóban

A fölkelők nem engednek

Durazzo, június 4. Thomson alezredes, akit Sluyss holland őrnagy visszahívása után térparacsnokká nevezett ki a fejedelem, ma reggel a városban kihirdette az ostromállapotot. A helyzetben változás nem állott be.

Durazzo ostroma előtt.

Durazzo, június 5. Mára, vagy legkésőbb holnapra várják a fölkelők támadását Durazzo ellen. A város máris védelmi állapotba van helyezve. Durazzóban nyolcszáz malisszor, háromszáz csendőr és száznál több fegyveres nacionalista gyűlt össze. Parancsnoka Fabius hollandi kapitány. Vilmos fejedelem csapataiban önkéntesek is vannak s ezek között németek és osztrákok is. Ha tényleg haragra kerül a sor, Durazzót valószínűleg rendszeresen kell megostromolni.

Durazzo, június 5. A város megerősítésén lázasan dolgoznak és megtesznek minden előkészületet a város védelmére.

A hatalmak akciója.

Berlin, június 5. A Lokal Anzeiger írja: Minthogy nem valószínű, hogy rövidesen a hatalmak közös akcióra határozzák el magukat és hadihajókat küldenek Albániába, a német kormány is egy hadihajót szándékozik kiküldeni Durazzóba, míg Anglia máris kiküldötte a Maltában állomásozó Duke of Edinburgh nevű páncélos cirkálót San Giovanni di Meduába.

Angol és német hadihajó kiküldése.

Bécs, június 5. A Neue Freie Presse a Durazzóba való hadihajó kiküldéséről azt írja, hogy Anglia és Németország elvben hajlandónak látszik egy-egy hadihajót az albán partokra kiküldeni, hogy a többi hatalmakkal együtt gondoskodják a fejedelem, családja és az idegen telepek védelméről. A hadihajó kiküldésének azonban nem lesz nemzetközi akció jellege, csak a hatalmak amaz akaratának kifejezője lesz, hogy megvédje a fejedelmi családot és az idegeneket. Ezzel megfelelnének annak az óhajtatásnak, amelyet a nemzetközi ellenőrző bizottság tagjai fejeztek ki kormányaikhoz intézett jelentésükben. Nemzetközi csapatok kiküldésére nem gondolnak s arról sem lehet beszélni még, hogy a Skutariában levő nemzetközi csapatkülönítmények egy részét küldjék Durazzóba.

A fölkelők követelése.

Durazzo, június 5. Minthogy a sijaki fölkelők panaszkodtak, hogy a nemzetközi ellenőrző-bizottság nem jön közéjük, felkérték a bizottságot, hogy jöjjön el. A bizottság erre elhatározta, hogy még egy kísérletet tesz és délután három órakor Král osztrákmagyar delegátus vezetésével elment a fölkelőkhez. Az ellenőrző-bizottság csak este hét órakor tért vissza. Az ellenőrző-bizottság tagjai kedvetlen hangulatban voltak. Fölmentek a fejedelmi palotába, ahol majd egy óra hosszáig tanácskoztak a fejedelemmel. A tanácskozás után közölték a hírlapírókkal, hogy a fölkelők ragaszkodnak eredeti követeléseikhez, hogy a fejedelem távozzék Albániából és mohamedán herceg kerüljön Albá-

nia trónjára, vörök uralmat. E tiszteletben társát követelik őket, hogy álljanak arra, hogy ratát, amely V a fölkelők azo delegátus azt bizottjai szilár gatartást tanu ságnak azonba mikor visszat

A Kossuth

A képvise

melyen Be o leghangu, ké táta el Kossu tagjai tíz uj elő, végül D e vári népgyüle ciót, amelyre ter nyomban Részletes vetkezik:

Koss

Beöthy I kor megnyitó széddel jelen lunytát:

— Megil tudomására, állott régi je kedelemügyi jú 25-én me sokkal jobba két évtized életet és a k den nagy ké irt ne hagy Kis gyermek gen földön, i gen kulturát nos, tisztelt egyéniségén második othl jának, annak nyer kifejez les látókörü, su, lebilincs tudta egyezt dicitókat haz gólatával, a vezette azo kintetben a Tette ezt an a másik ir magát.

Általán viselője vol lyeknek szo hii szolgálja Mint a vég kivette rész működés pé álok legioo illeszkedhet ményeibe, k kiegyenlítés nos munkáj lom, mivel őrzí, méltó talra a Ház (Általános zó képvisel sen a Ház (Élénk hely ezen intézk tőztassanak az elhunyt örökítse m tagjaihoz, e hez pedig r

nia trónjára, vagy pedig állítsák vissza a török uralmat. Ezenkívül a mohamedán vallás tisztelgésben tartását és a török nyelv tanítását követelik. Az ellenőrző-bizottság kérte őket, hogy álljanak el ettől a követeléstől és utalt arra, hogy respektálni kell Európa akaratát, amely Wied herceget ültette a trónra, a fölkelők azonban nem engednek. Az orosz delegátus azt mondja, hogy a fölkelők megbízottjai szilárd eltökéltséget, sőt kihívó magatartást tanúsítottak, az ellenőrző-bizottságnak azonban fegyveres kiséretet adtak, a mikor visszatért Durazzóba.

A Ház elnöke Kossuth Ferenc emlékére

A képviselőház ülése

A képviselőház ma rövid ülést tartott, melyen Beöthy Pál elnök rendkívül meglehangú, kegyeletteljes beszédben parentálta el Kossuth Ferencet. Azután a kormány tagjai tíz új törvényjavaslatot terjesztettek elő, végül Desbordes Ernő a gyulafehérvári népgyűlésről terjesztett elő interpellációt, amelyre Sándor János belügyminiszter nyomban válaszolt.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

Kossuth Ferenc emlékezete.

Beöthy Pál elnök délelőtt tizenegy órakor megnyitotta az ülést és a következő beszéddel jelentette be Kossuth Ferenc elhunytát:

— Megilletődéssel hozom a tisztelt Ház tudomására, hogy a Háznak köztisztelgésben állott régi jeles tagja, az ország volt kereskedelmiügyi minisztere, Kossuth Ferenc, május 25-én megszünt élni. Az ő egyénisége sokkal jobban össze van forrva az utolsó két évtized parlamentári történetével, a közélettel és a közvéleménnyel foglalkoztatott minden nagy kérdéssel, sem hogy elmúlása mély ürt ne hagyja maga után a Ház életében. Kis gyermekkorban kerülve el honából, idegen földön, idegen eszmekörben nőtt fel, idegen kultúrát szív a fogékony lelkébe, hasznos, tisztelt pozíciót vívott ki magának ott egyéniségének súlyával. Azután ott hagyta második otthonát, hogy hazajöjjön és hazájának, annak az eszmének, amely nevében nyer kifejezést, tegyen szolgálatot. Ez a széles látókörű, európai műveltségű, nagy tudású, lebilincselő modoru nagy ember össze tudta egyeztetni a nevével reá nehezedező tradíciókat hazája kormányzatának aktív szolgálatával, a pozitív alkotó munka révén vezetve azoknak táborát, akik addig tekintetben a negáció álláspontján állottak. Tette ezt anélkül, hogy akár az egyik, akár a másik irányban megtagadta volna önmagát.

Általános tisztelgésnek örvendő, igaz képviselője volt azoknak az eszméknek, amelyeknek szolgálatára hazajött, de emellett hű szolgálója és tanácsadója volt királyának. Mint a végrehajtó hatalom egyik kezelője, kivette részét az építő munkából. Az ő itteni működés példája volt annak, hogy nagy ideálok legjogosultabb letéteményese is miként illeszkedhetik bele a való élet változó körülményeibe, hogy hazájának szolgálhasson. A kiegyenlítésnek, a böles mérsékletnek hasznos munkája volt az ő egész élete. Gondolom, mivel emléket a Ház mély kegyelettel őrzi, méltóztatnak helyeselni, hogy a ravatalra a Ház nevében koszorút helyeztem el (Általános helyeslés) és az önként jelentkező képviselők közül vezetésem alatt a temetésen a Háznak egy küldöttsége jelent meg. (Élénk helyeslés.) Amidőn javasolom, hogy ezen intézkedéseimet tudomásul venni méltóztatassanak, egyúttal javasolom azt is, hogy az elhunyt emléket a Ház jegyzőkönyvében örökítse meg (Élénk helyeslés), a család tagjaihoz, első sorban az elhunyt özvegyéhez pedig részvétiratot intézzen (Helyeslés).

Uj törvényjavaslatok.

Sándor János belügyminiszter Ung vármegye 5 százalékos pótdadjáról terjeszt be törvényjavaslatot.

Balogh Jenő igazságügyi miniszter a polgári perrendtartásról szóló 1911-iki törvény életbeléptetéséről, a kölesönös végrehajtási jogsegélyről szóló Ausztriával kötött szerződés becikkelyezéséről, a hatósági személyek büntetőjogi védelméről és a becsület védelméről szóló törvényjavaslatokat nyújtja be.

Harkányi János kereskedelmiügyi miniszter a drágakövek és igazgyöngyökkel való kereskedésben a karátrendszer alkalmazásáról szóló törvényjavaslatot nyújt be.

Jankovich kultuszminiszter betérjeszti a nem állami polgári iskolai és tanítóképzőintézet tanárok özvegyeinek és árváinak ellátására vonatkozó javaslatot.

Mindezeket a javaslatokat kiadják a bizottságoknak.

Elnök javasolja, hogy a legközelebbi ülés napját a Ház ne állapítsa meg, hanem bizza meg az elnököt, hogy mihelyt a bizottságok elkészülnek munkáikkal, a jövő hét folyamán ő hívja össze a képviselőházat.

A Ház elfogadja az elnök javaslatát.

A gyulafehérvári izgatók.

Desbordes Ernő sürgős interpellációt intéz a belügyminiszterhez a betiltott gyulafehérvári népgyűlés ügyében. Ezen a gyűlésen az egyik szónok azt mondta, hogy „nagyobb gazsággal nem csináltak törvényt az utóbbi időben Magyarországon, mint a választójogi törvényt, de nemsokára megváltozik a helyzet és reméljük, hogy Erdélyt román parlament fogja kormányozni”. Az ilyen beszéd alkalmas arra, hogy a mostani nehéz időkben nagy izgalmat keltsen Erdélyben. Kérde a belügyminisztert, hajlandó-e az ügyben vizsgálatot indítani?

Sándor János belügyminiszter: A népgyűlés ügyében megindult vizsgálat adataiból az tűnik ki, hogy a gyűlésen elhangzott beszédek nem voltak oly ártatlanok, mint a románok azt feltűntetni szeretnék. Vlád Aurél például a többi között a következőket mondotta:

— Disznóság, gazemberség, gyalázatos galádiaság, amit a választási törvény üz velünk. Nem lehet más célunk, mint megszedni a magyaroktól. Hiszen többségben is vagyunk fölöttük. Ha összeszámoljuk a tótokat, szerbeket, szászokat, zsidókat, akkor kiderül, hogy sokkal többen vagyunk, mint a magyarok. Szükséges, hogy hivatalos nyelvünk legyen a román. Vlád ellen a bűnvádi eljárást meg kellett indítani.

Mindezek a dolgok azonban nem akadályozzák a kormányt abban, hogy a megkezdett politikát folytassa és a tényleg létező sérelmeket orvosolja, de nem tűri, hogy egyes emberek szereplése érdekében nyílt izgatást üzenek a nyomorúságalt szegény nép között.

A Ház a miniszter választát tudomásul vette, s ezzel az ülés feltizenkettőkor véget ért.

Beöthy Pál ma Kossuth Ferenc özvegyéhez levelet intézett, amelyben írja, hogy a képviselőház minden tagja a legmélyebb fájdalommal értesült Kossuth Ferenc haláláról és mindannyian mélyeséges részvételt éreznek.

DR. BERENCZY ZOLTÁN

nőorvos

lakását

Piac-utca 16. szám alól

PIAC-UTCA 10. SZÁM alá helyezte át. (Szilágyi-ház)

Sérelmek, panaszok a közigazgatási bizottság előtt

(A nagyerdei portenger ellen — A pénzügyigazgató az adóügyosztályról — Uj telefonközpont)

Debrecen város közigazgatási bizottságának mai ülésén a bizottsági tagok egész sor olyan kérdést vetettek föl, vagy olyan panaszokat hangoztattak, amelyekre már nagyon régen keres és kér orvoslást Debrecen város polgársága. Ilyen kérdés volt a nagyerdei park útjainak rendezése, a por megszüntetése, az adóügyi osztályban uralkodó szellem és rendszer megváltoztatása, a villamos központ, a telefon központ megjavítása.

(A nagyerdei park öntözése.)

Fejér Ferenc dr. szolt e kérdéshez és kérte, történjék már valami a Nagyerdő öntözése érdekében. Hallja, hogy valami kis csacsival akariák öntöztetni. De eddig nem történt semmi s így a közönség lesz a csacsi, amely tűri, hogy a város egyetlen üdülőhelyén, ahova friss levegőt szívni mennek ki azok, akik nem tudnak elutazni Debrecenből és levegőt helyett port szívnak.

Tüdős János dr.: Pedig a debreceni por nem olyan egészséges eledel.

Fejér Ferenc dr. kéri tehát, hogy a nagyerdei park útjait szénsalakkal portalanítsák és rendszeresen locsolják. Kéri még, hogy a város szépítése érdekében a villamos vezetékes oszlopokra tétessék föl a virágtartó.

Kovács József polgármester kifogásolja, hogy a nagyerdei öntözés és utcsinálás költségeit a város fizesse, fizesse azt az intelligencia, adakozzék e célra, vagy csináljon jótékony előadást.

Körner Adolf főjegyző kijelenti, hogy a Nagyerdő vízvezetékekkel ellátása és így öntözése érdekében a tanács fölhitva a mérnöki hivatalt, egy a rendelkezésre álló 17,000 koronára figyelemmel készítsen terveket.

Márk Endre is rámutat arra, hogy a Nagyerdő most siralmas állapotban van. Az intelligenciát ilyen célokra megadóztatni nem lehet. Azonnali intézkedést kér.

Fejér Ferenc dr. hivatkozik arra, hogy a Nagyerdőt most már rengeteg ember keresi föl s különösen sok gyermek, tartozik tehát még áldozatok árán is gondoskodni a város, hogy a Nagyerdőn pormentes jó levegő legyen.

Kovács József polgármester felszólalása után Tóth István ajánlja, hogy a gázgyárban óriás mennyiségben rendelkezésre álló salakot teregezzék el az utakon, az egész munka nem kerül többé pár száz koronánál.

A bizottság föl is hívta a polgármestert és tanácsot, hogy a szükséges intézkedéseket mielőbb tegyék meg.

(Panaszok az adóügyosztály ellen.)

Márk Endre panasolja, hogy még most, az év közepén sem tudja, mennyi az adója, mert nincs előírás. Részleteket hoz elő az elkövetett hibákból. Megadóztatták 23 éven át olyan föld után, amely sohasem volt az övé, olyan cseléd után, aki nála soha sem volt. — Kéri a pénzügyigazgatót, tegyen erélyes intézkedéseket.

Nagy József pénzügyigazgató kijelenti, hogy az adóelőírásokat miniszteri rendeletek szabályozzák. A debreceni városi adóügyosztálynak óriási személyzete van, de a szellem nem helyes. Ott abból a fölfogásból indulnak ki, hogy ők a közönségnek a finansziókapásokkal szemben való megvédelmezésére vannak s ezért az a tendenciájuk, hogy mindenki kibujhasson. Pedig nem az ő hivatásuk az intézkedéseket felülbírálni, arra itt van az illetékes testület. Nekik a törvény végrehajtása a kötelességük. Mindenkit meg kell adóztatni, ha arra alap van és kimérettel, de eréllyel kell eljárni. Az állam még kibírja az itt elvesztett milliókat, de a város, amely pótdadjól él, aligha s így rohamosan fog 200 százalékra is a pótdadó fölemelkedni. Gyökeres változtaás-

sal kell a városi adóügy kezelést más alapokra helyezni.

Márk Endre: Tehát az ott uralkodó szellem a rossz, kéri a pénzügyigazgatót, tegyen javaslatot a helyzet megváltoztatására és ők készségesen támogatják.

Nagy József pénzügyigazgató: Ha ilyen biztatást nyer és nyert volna, másképp fogta volna meg a pennát. A pénzügyigazgatóság legutóbb is tett egy intézkedést, de az adóügyi osztálynál semmi eredményét sem látta. Az adókövetésnél megkérte a közegeket, hogy miután ők is, ő is jól ismerik Debrecen polgárságát, jöjjenek segítségére és konferáljanak. Erre azt mondták, ezt előbb megkérdezi az előjárójuktól. Biztos tudomása van róla, hogy *egyenesen megöltötték ezt nekik.*

Kovács József polgármester rövid válasza után a bizottság tudomásul vette a pénzügyigazgató kijelentéseit.

(A villamos közlekedés és a telefonközpont.)

Fejér Ferenc dr., Márk Endre, Keleti Izsó hozzászólása után kimondta a bizottság: tegyen a tanács lépéseket, hogy a villamos vasút a Csapó-utcai vonalon vasárnap is a végpontokig közlekedjék; írjon föl a postaigazgatósághoz, hogy az új központi postán a legmodernebb telefon szerkezetet állítsák föl.

Végül **Komlóssy Dezső** felszólalása nyomán kimondta a bizottság, hogy a megszüntetendő albizottság helyett a gazdasági albizottságot megalakítja.

A debreceni tábla szeptemberben tárgyalja a skizma-pört

Országos, sőt Európa érdeklődése kísérte a februárban Máramaroszigeten lefolytatott ugynevezett skizma-pört, amelyet a debreceni törvényszék második számu büntető tanácsa vezetett dr. **Tóth Aurél** táblabíró elnöklésével. A pör, mint ismeretes, **Kabalyuk Sándor** és 23 vádlott társa elítélésével végződött. **Vallás- és államellenes izgatás miatt** ítélték el őket a legsúlyosabb büntetést, négy évi és hat hónapi államfogházatot **Kabalyuk**, a hirhedt **Alexi atya** kapta.

Az ítélet kihirdetése után a debreceni tanács visszatért Debrecenbe **Mező Sándor** jegyző szorgalmasan dolgozta fel a rengeteg anyagot. Az elmúlt hetekben készült el a jegyzőkönyvvel, amely *több mint kétezerháromszáz oldalra* terjed. Ebben benne van a tanúk kihallgatásokon kívül az ítélet is.

Az ítéletet még nem kézbesítették a vádlottaknak, mert a tanács úgy határozott, hogy az ítéletet kinyomatja és úgy kézbesíti a vádlottaknak. Az ugyanis, hogy a 23 elítéltek külön leírassák a rendkívül terjedelmes ítéletet és indokolását, emberfölötti munka lett volna, amellyel lényegesen meghosszabbították volna azt az időt, amelyik alatt a törvényszék megfeleltetett ítélete a tábla elé kerülhet. Így tehát az ítéletet a jegyző egy példányban leírja, azt kinyomatják és így kézbesítik a feleknek.

Ez a munka, valamint a pör hatalmas anyagának teljes összeállítását el fog tartani e hó végéig. **Junius utolsó napjaiban** azután a törvényszék felterjeszti a debreceni táblához az ügyet, ahol a büntető tanács elnöke ki fogja osztani azt. Értesülésünk szerint **Kolbenhayer Kálmán** táblabíró lesz a skizma-pör referense, de nem lehetetlen, hogy a táblánál várható változás folytán e tekintetben is ki fog hatni.

A csernovitzi törvényszék kiküldötteinek debreceni tartózkodása alkalmából a csernovitzi urak azzal a kérelemmel állottak elő, hogy a jegyzőkönyvet legfeljebb két hónapi időtartamra engedje át a törvényszék. Ezt a kérelmet azonban Debrecenben nem teljesítet-

ték, mert így még két hónappal kitolódott volna a tábla tárgyalása.

Igy a rendkívül nagy anyagot magában foglaló ügyet *szeptemberben fogja elővenni a debreceni ítélőtábla*, előreláthatólag rendkívüli kiülső érdeklődés mellett.

Tékozló grófné és gróf

Gondnokság alá helyezték őket

A hivatalos Budapesti Közlöny, amely nem mondható éppen a legérdekesebb újságnak, mai számában kivételesen föltűnést keltő hírt közöl egészen hátul, az apróbetűs árverések, pályázatok és körözések közé ékelve. Ime:

GONDNOKSÁG.

11024/1914. A sátoraljai helyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy id. gróf **Wolkenstein Oswaldné** szül. **Schaaffgotsche Mariette** grófné bodrogkeresztúri lakost a 10118/1914. P. számu végzéssel tékozlás miatt gondnokság alá helyezte. Sátoraljai helyi, 1914. évi május hó 28-án. A sátoraljai helyi kir. törvényszék.

Közvetlenül ezután egy másik hasonló közlemény jelent meg, amely a fiatal **Wolkenstein grófról** szól az alábbi formában:

GONDNOKSÁG.

11024/1914. A sátoraljai helyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy iii. gróf **Wolkenstein Oswald** bodrogkeresztúri lakost a 10118/1914. P. számu jogerős végzéssel tékozlás miatt gondnokság alá helyezte. Sátoraljai helyi, 1914. évi május hó 28-án. A sátoraljai helyi kir. törvényszék.

Néhány héttel ezelőtt jelentették a lapok, hogy idősebb gróf **Wolkenstein Oswald** a felesége által aláírt negyedmillió kölcsönre vonatkozó bekebelezési okirat hitelesítését perrel támadta meg. Ez a fenti közlemény előjátéka.

Öngyilkos kereskedősegéd

Agyonlőtte magát a szállóában

Ma hajnali három órakor egyik debreceni szállóban agyonlőtte magát **Éles József** 24 éves nyiregyházi illetőségű kereskedősegéd. Az öngyilkosságot csak reggel vette észre a portás, aki nyomban jelentést tett a rendőrségnek az esetről.

Tegnap este tizenegy óra tájban egy jól öltözött fiatalember állított be a szállóába, a pincértől szobát kért reggelig, mert — mondotta — csak átutazóban van. Egy elsőemeleti szobát bocsátották rendelkezésére. A vendég az elébe tett bejelentő-lapot így töltötte ki: **Éles József** kereskedősegéd Nyiregyháza. Kifizette a szoba árát, majd a távozó főpincérnek utasítást adott:

— Reggel öt órakor keltsenek fel, mert utazom tovább!

A pincér magára hagyta **Élest**, aki be sem zárta az ajtót. Reggel öt órakor a portás felment a kereskedősegéd szobájába. Kopogtatott az ajtón, minthogy azonban nem kapott választ, benyitott. Rémes látvány tárult a portás szeme elé. A padlózatán hatalmas vértócsában feküdt **Éles**, akinek jobb halántékán löbess tátongott. A kezében még görcsösen szorított egy piciny, öt milliméteres buldog-revolvert.

Mikor a portás rémületéből felocsudott, lerohant a szobapincérhez s jelentette, hogy a szoba lakója öngyilkos lett. A szállóból azonnal telefonáltak a rendőrség központi ügyeletének, ahonnan egy detektív **Varga Emil** dr. tisztorvossal ment az öngyilkosság helyszínére. Az orvos már csak a halált konstata, amely körülbelül két órával azelőtt állott be.

Az asztalon találtak két levelet. Egyiket a kereskedősegéd **Nyiregyházi Rózsa** utca 18. szám alatt lakó édesapjának, **Éles Józsefnek** írta, a másikat a rendőrséghez intézte. Ebben az utóbbi levélben azt említi **Éles**, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el tettet.

A detektív megállapította, hogy **Éles József** három óráig írta a leveleket, azután a széken ülve agyonlőtte magát. A kereskedősegéd tegnap reggel lépett be egy debreceni nagykereskedő céghez, de délelben már elűnt az üzletből. A rendőrség lefoglalta az öngyilkos tárgyait, pár fillér készpénzt és iratait. A holttestet beszállították a városi kórház halottas házába. **Éles József** édesapját a rendőrség a nyiregyházi rendőrség útján táviratban tudatta az öngyilkosságról.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 7-én prédikálni fognak: a Nagytemplomban **Polgár Gyula** s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor **Konrád Zoltán** s.-lelkész, 11 órakor **Pánczél J. s.-lelkész**, a Kossuth-utcai templomban **Szele György** lelkész, az Árpád-téri templomban **Uray Sándor** lelkész, délután **Pánczél Jenő** s.-lelkész, az ispotályi templomban **Kovács János** vallástani-lelkész, a városi szegényházban **Hajdu Zsigmond** püspöki titkár, a homokkerti imaházban **Boér Károly** vallástani.

— **Az új bíbornokok a király előtt.** Bécsből táviratozzák: A király ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta **Schönburnban** **Csernoch János** bíboros érsek hercegprímást, majd **Narodn** pápai követet, utána **Piffel** bécsi bíboros herceg érseket és a pápai követet.

— **Blaha Lujza betegsége.** Blaha Lujza állapotában nem állott be semmi változás. A nagybeteg művész nő egyelőre a szanatóriumban marad.

— **Csernoch bíborossá avatása.** Bécsi tudósítónk jelenti telefonon: Holnap, szombaton, fogja átadni a király képviselőjében **Ferenc Ferdinánd** főherceg a Hoffburg plébánia-templomában a bíbornoki jelvényeket **Csernoch János** dr. magyarországi érseknek és **Piffel Gusztáv** dr. bécsi hercegérseknek, a két újonnan kinevezett bíbornoknak. A szertartás nagy ünnepélyességgel fog végbemenni. Az ünnepség után **Ferenc Ferdinánd** főherceg kihallgatáson fogadja a bíbornokokat, a pápai követeket, a pápai nemesi testőröket és az egyházi kíséretet tagjait.

— **Évzáró ünnepély a Kollégiumban.** A debreceni református kollégium iskolaiélet-bezáró ünnepét június hó 9-én, kedden délelőtt 10 órakor tartja a Nagytemplomban és folytatólag a kollégium disztermében. A főiskola rektora már székülde a meghívókat erre a kollégium mostani szervezetében utolsó ünnepre.

— **Kossuth Lajos Tivadar József főhercegnél.** Fővárosi tudósítónk jelenti: **Kossuth Lajos Tivadar** Budapesten tartózkodása alkalmával kihallgatást kért **József** főhercegtől. A főherceg elutazása miatt nem fogadhatta **Kossuth Lajos Tivadart**, de kérte, hogy tekintse a látogatást megtörténtnek.

— **A tüdőbeteg gondozó-intézet forgalma.** A tüdőbeteg gondozó-intézetben (**Kossuth-u. 11. sz.**) a múlt május hó folyamán 31 nő és 40 férfi beteg jelentkezett vizsgálatra, ezek közül 30 nőt és 38 férfit tüdőbetegnek találtak és gyógykezelés alá vettek. Április hó-ról 110 beteg maradt gyógykezelés alatt. A hó folyamán 667 rendelés eszközöltetett.

— **A kaszinói affér.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az Országos Kaszinó ügye ismét előtérbe került. **Wekerle Sándor** dr., a kaszinó elnöke, hazaérkezett és megkezdődtek a tanácskozások, hogy állítsák helyre a régi viszonyt a kaszinó és a katonatisztek között. Legelőször is meg fogják állapítani azoknak a módozatoknak és lépéseknek megtételét, amelyek a békét helyreállíthatják.

— **A kultúr** si tudósítónk tiszminiszternek vegyen **Csernak** átadási ü

— **Szűff** fogadóestélyé Tegnap este telyén kinos szűffrazzett don bejutott a fogadó-estélyt magánah rályi pár elő

— **Medd** harsány hang nozzák a nő

A jelene leányt kihuro

— **A D** sülete folyó órakor tartj disztermében ja, vendégek

— **Öngy** utóbbi budap ba került az ügye. Sulyo vállalat ellen lit a hadser

A hadügym nagy feltűn vont maga a botrányna tógyár igazg verével két veszélyes s

került. Az vizsgálat su róla, hogy a hadserg igazgatót

Az egyik go sik azonban pota életves

— **Nag** tizenegy ór sretében felett. Délb mintegy öt vegő erőse

— **Pró** ból távirato radó éjjel é minisztérium léghajó bej helyőrségei hajókosárba

ség valam szereléssel kezdte a kormányoz kor a had volt a had mozgósias

— **A F** A szegény Polgári As 8 órakor a rendkívüli szes tagok

Tárgy: R

AI

délután 3 é

Móka, n

Gyó

GOLI

!!! **A H**

UJ

— **A kultuszminiszter Bécsben.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Jankovich B-la dr. kultuszminiszter ma Bécsbe utazott, hogy részt vegyen Csernoch János bibornoki kalapjának átadási ünnepségén.

— **Sziüffrazsett-botrány az angol király fogadóestélyén.** — Londonból táviratozzák: Tegnap este az angol királyi pár fogadóestélyén kínos incidens folyt le. Egy elszánt sziüffrazsett eddig még ki nem derített módon bejutott a Buckingham-palotába. Mikor a fogadó-estély kezdetét vette, a leány utat tört magának és egy másodperc alatt a királyi pár előtt térére borult.

— Meddig türi még felséged — kiáltotta harsány hangon — hogy Angolországban kinozzák a nőket?

A jelenet kínos konsternációt keltett. A leányt kihurcolták a palotából.

— **A Debreceni Gazdasszonyok Egyesülete** folyó hó 7-én, vasárnap délután fél 5 órakor tartja összejövetelét a kollégium dísztermében. A tagokat tisztelettel meghívja, vendégeket szívesen lát az elnökség.

— **Öngyilkos hadseregszállító.** — A legutóbbi budapesti delegációs ülések idején szóba került az osztrák posztószállító társaság ügye. Súlyos vádak hangzottak el a brünni vállalat ellen, hogy silányabb anyagot szállít a hadseregnek, mint amilyent rendeltek. A hadügyminiszterhez intézett interpelláció nagy feltűnést keltett és szigorú vizsgálatot vont maga után. Mint Bécsből táviratozzák, a botránynak most egy áldozata van. A posztógyár igazgatója, Eisler Lipót tegnap revolverével kétszer mellbe lötte magát és életveszélyes sérüléssel a Löw-szanatóriumba került. Az ötven éves embert a lefolytatott vizsgálat súlyosan kompromittálta. Kiderült róla, hogy bűnös visszaéléseket követett el a hadseregi szállításoknál. Az öngyilkos igazgatót a sanatóriumban megoperálták. Az egyik golyót eltávolították testéből, a másik azonban még mindig benne van. Állapota életveszélyes.

— **Nagy jégeső Budapesten.** Ma délelőtt tizenegy órakor erős dörgés és villámlás kíséretében heves zápor vonult el Budapest felett. Délben tizenkét óra tíz perckor pedig mintegy öt percig sűrű jégeső esett. A levegő erősen lehűlt.

— **Próbamozgósítás léghajóval.** Párisból táviratozzák: Szerdáról csütörtökre virradó éjjel érdekes kísérletet tett a hadügyminisztérium. Egy katonai kormányozható léghajó bejárta a Nancyhoz tartozó hadtest helyőrségeit s mindenütt riadót fújtak a léghajókórosárban lévő kürtösök, mire a helyőrség valamennyi csapatot teljes hadifelszereléssel elindult Nancyba. Este kilenckor kezdte a mozgósítást a Vincenot katonai kormányozható léghajó és hajnali három órakor a hadtest valamennyi csapata együtt volt a hadtestparancsnok vezetése alatt. A mozgósítás kitünően sikerült.

— **A Polgári Asztaltársaság közgyűlése.** A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári Asztaltársaság ma, szombaton este 8 órakor a Gambinusban levő helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az összes tagok megjelenését kéri az elnökség. Téma: Részleges tisztújítás.

APOLLO

SZOMBATON — VASÁRNAP
délután 3 és 5 órai kezdettel félhelyárak, esti előadások 7 és 9 órat kezdettel

Móka, nóta, terefere, tréfaelőadás.

Gyöngyi Izsó

felléptével

GOLDSTEIN SZÁMI

!!! A HÁZASSÁGKÖZVETÍTŐ !!!
UJ BOHÓZATOS KINEMASZKECCS.

— **Dinamittal játszó gyermekek.** Nyiregyházi tudósítónk jelenti: A közeli Anarcs községben a parasztyermekek az ut porában dinamit-patront találtak. Játszani kezdtek vele, majd egyiküknek az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy a kicsüngő kanócot meg kellene gyújtani. Ezt meg is tették, amire heves robbanás keletkezett, mely a patront tartó Oláh Balázs nyolc éves fiút súlyosan megsebesítette.

— **Sziücs Laczi kabaré-társulata** az Angol Királynő kerthelyiségében ma, szombaton és vasárnap játszik még, teljesen új műsorral, melynek keretében fellép Szöke Szakáll a kiváló kabaré-író humorista és a közkedvelt Várady Elza, Hetényi Heidelberg Albert az országos híri zeneszerző, Harimath Ilona, Fenyő Sándor és Gergely Nusi táncos pár, Kelemen Etta, Faludy Olga és Fényes Juliska, Magyar Eryin kabarista. Ma, szombaton és vasárnap egy kitiünő bohózat is színe kerül, mely nagyban hozzájárul az est sikeréhez.

— **Véres verekedés egy tanyán.** Koszorus Kálmán földbirtokos Halmos-tanyáján ráparancsolt Józsa Lajos kocsisra Nagy Mátyás napszámos, hogy valami munkát végezzen el. Józsa vonakodott a felszólításnak eleget tenni, ami annyira dühbe hozta Nagyot, hogy egy vasvillával véresre verte a kocsiszt. A megtámadott ember feje betört, vállsontja eltört, a kezén pedig zúzódásokat szenvedett. Józsa Lajos sérüléséről látleletet vétetett fel és panasz emelt a napszámos ellen a csendőrségen. Nagy Mátyást a csendőrök feljelentették a debreceni büntető járásbírószágon.

— **A kabai tüzoltók jubileuma.** A kabai önkéntes tüzoltó-testület folyó hó elsején ünnepelte fennállásának XXV. éves jubileumát. A szépen sikerült ünnepélyen a környék összes tüzoltósága megjelent. Hajdumegye törvényhatósága is képviseltette magát Dávidházy Sándor főjegyző által. Délelőtt tíz órakor a református templomban külön istentisztelet volt, melyen Dávidházy János esperes-lelkész magas szárnyalású, szép imát mondott. Az istentisztelet után az ünneplő testület villás reggelit adott az összesreglett vendégek és tüzoltók tiszteletére. Majd az ünnepi diszgyűlést tartották meg nagy számú közönség jelenlétében, amelyen Nagy Miklós s.-tisztt ismertette a testület huszonöt éves történetét, amint a szolgálati érdemek kiosztása történt meg. Azután a kabai testület jól sikerült diszgyakorlata nyújtott kedves szórakozást a megjelenteknek. Délután egy órakor nagyarányú társas-ebéd, este tiszti és legénységi bál fejezte be az ünnepet.

— **A muzeum mulatóhelye?** Newyorkból táviratozzák: Robert W. Forart, a Metropolitan Muzeum igazgatója, a művészek gyűlésén beszédet mondott, amelyben különös leleplezést tett. Elmondotta, hogy Newyork állam a muzeumokat azon a címen akarta megadóztatni, amelyiken a mulatóhelyeket és orfeumokat adóztatják meg. Mikor az ügy az elsőfoku bíróság elé került, a bíróság az állannak adott igazat.

— **A muzeum — így hangzott a megokolás — közönséges szórakozóhely és egyáltalán nem tekinthető gazdasági, vagy művelődési helynek. Ezért megadóztatását természetesen kell találnunk.**

Csak a másodfoku bíróság változtatta meg ezt a különös fölfogást és kimondotta, hogy a muzeumok meg nem adóztathatók.

— **Makacs öngyilkosjelölt.** P. Sándor György 29 éves debreceni napszámos ma délután részeg állapotában öngyilkosságot akart elkövetni. A vaggonyár mögött a sinekre feküdt. Egy mozdonyon bevitték a nagyállomásra, ahol kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy öngyilkos lesz. Mivel számdékáról nem tett le, bekísérték a rendőrségi ügyeletre s kijózanodásig lezárták. Estére magához tért s ekkor azt vallotta, hogy azért akart meghalni, mert a felesége a keresményét elköltötte és őt faképnél hagyta. A rendőrségen megígértették vele, hogy nem fog öngyilkosságot elkövetni, azután elbocsátották Sándor Györgyöt.

— **Angol tennis-rakettek,** lapdák és teljes tennis-felszerelésekből a legnagyobb választék Mentze Henriknél, Piac-u. 38. szám.

— **A pasa leánya megszökött a háremből.** Triesztből jelentik: Izzed pasának, az egykor oly hatalmas török hadügyminiszternek leánya hat hónappal ezelőtt férjhez ment egy gazdag török urhoz. A tizenhét éves gyönyörű leány, akit apja európai szellemben külföldön neveltetett, nem szívesen egyezett bele a házasságba és csak apja rábeszélésére nyugodott bele abba, hogy egy gazdag török ur háremébe vonuljon. Nem is bírta sokáig ezt az életet és a mult héten megszökött férje háreméből. Szolgálónak öltözve gyalog a konstantinápolyi kikötőbe menekült, ahol éppen akkor indult az osztrák Lloyd egy hajója. Felszaladt a fedélzetre és elmondotta a kapitánynak, hogy meg akar szökni Konstantinápolyból. Néhány perccel a hajó indulása előtt odaérkezett leány férje és visszakövetelte a feleségét. A kapitány megtagadta a nő kiadását, mire a férj azt követelte, hogy a több mint százötvenezer korona értékű ékszereket vegyék le a feleségéről. Az asszony ezt sem engedte, mert az ékszerek az ő tulajdonai. A szökevény asszony a minap megérkezett Triesztbe és egy itteni szállodában vett lakást. A férj értesítette a történetéről Izzed pasát, aki Triesztbe jött és megfenyegette a leányát, ha nem tér vissza férjéhez, kitagadja. A fiatal asszony nem engedett és Izzed pasa eredmény nélkül utazott el Triesztből.

— **Népmozgalmi adatok májusról.** A közigazgatási bizottság mai ülésén Tüdös Kálmán dr. főorvos bejelentette, hogy május havában a születések száma 270, a halálozásoké 169 volt, a szaporodás tehát 101. Házasságra lépett 71 pár. Nevezetesebb halálokok voltak: hevenyragályos betegségek 4, gümőkór 32, rák 3, görcsök 10, bélhurut 7, erószakos halál 5. A közkórházban ápoltak 662 beteget. A mentőegyesület 87 esetben nyújtott segélyt.

— **Debrecen sz. kir. város zeneiskolája** saját helyiségében a felső osztályu növendékei haladásának bemutatása végett 1914. június 7-én, vasárnap este 8 órakor hangversenyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Játék a fegyverrel.** A közeli Tetélen községből ma délben beszállították a debreceni közkórházba Barta Elemér 16 éves gazdasági cselédet. Barta egy régi, rozsdás pisztollyal játszott, miközben a fegyver elsült és a golyó széttroncsolta a fiu térédt. Barta Elemér állapota súlyos.

— **Katasztrófa egy motorversenyen.** — Londonból jelentik: Newyorki távirat szerint a pittsburgi motorkerékpárversenyen egy motocikli teljes sebességgel belerohant a nézőközönség soraiba. Leirhatatlan pánik keletkezett, két ember meghalt, ötven ember többé-kevésbé súlyosan megsebesült.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Szombaton és Vasárnap

június hó 6-án és 7-én

Csupa humoros képek!

6. GYERÜNK CSAK ...

7. 8. Vigjáték 3 felvonásban.

1. Zene.
2. Rítka indiai állatok. Ismeretterjesztő.
3. A furfangos paraszt. Kacagató.
4. Az első elvakodás. Humoros jelenetek.
5. Apa szellemeket lát. Bohózat.

Előadások kezdete: Szombaton este 8 órától folytatódagos bemenettel, rendes helyárak mellett. — Vasárnap d. u. 3 órától 5-ig és 5-től 7-ig mérsékelttel leszállított helyárakkal, 7 órától rendes helyárakkal, folytatódagos bemenettel. Utolsó előadás mindenkor 10 órakor.

Legközelebbi előadások

Szerdán — Csütörtökön június hó 10-én és 11-én

HOL VAN COLETTI?

Vigjáték 3 felvonásban. Főszereplő: Madge Lessing.

Azonkívül a remek humoros kíséző műsor.

— **Szerelmi dráma.** — Pécsről jelentik: Varga János 26 éves mecsekszabolcsi jómódú gazdálkodó, aki egyébként nős és családos, néhány hónap előtt beleszeretett Kungl Mária 22 éves cselédleányba, aki tudni sem akart Vargáról, sőt állandóan arra kérte, hogy térjen vissza feleségéhez és gyermekeihez. Szerdán este Varga ismét bejött Pécsre, a szállóban szobát bérelt és ott aludt. Csütörtökön reggel 8 órakor felkereste az udvarban foglalatokodó szerelmesét, kérlelni kezdte, a leány azonban ismét elutasította. Varga erre előkapta revolverét, kétszer a leányra lőtt, majd halántékon lötte önmagát. A mentők mindkettőjüket beszállították a kórházba, ahol most a halállal vívódnak.

— **Balesetek.** A mentők ma egész seereg embernek nyújtottak első segínyt. Weisz Sándor 8 éves fiú egy kis kutyától megijedt, el akart futni, elbukott s fején súlyos zúzódásokat szenvedett. — Neumann József 8 éves fiú leesett a hintáról, súlyos sérüléseket szenvedett a fején. — Pojzner Mihály 69 éves munkásnak a balkezére esett egy láda, súlyosan megsebesült. — Nagy Pál 40 éves fuvarosnak a szekérrud vasvége áthasította a tenyerét. — Ezekon kívül beszállították a mentők a kórházba Fehér Béla 17 éves nyomdászt, aki otthon dühöngeni kezdett, mire rendőrök vitték föl a bünyögi osztályba, ahol a mentők vették át.

— **Dr. Széll Kálmán VII. kerületi tiszti orvos lakását a VII-ik egészségügyi-kerületbe Simonyi-ut 4. szám alá helyezte át. Rendelési idő: reggel 8—10-ig, este 6—8-ig. Telefon-szám: 9-61.**

— **Hamispénz-gyár Nizzában.** Varsóból táviratozzák: Pénzhamisítási monstre-pört kezdett tárgyalni tegnap a varsói törvényszék. Tizenhét tagu pénzhamisító-banda áll a bíróság előtt, valamennyi vádlott veszedelmes nemzetközi csaló, aki már évek óta egész Európát, sőt Ázsiát is elárastotta hamis rubelakkal. A bűnösök vezére Levald Róbert kémikus és a szeretője, Levald először Sibériában állította fel pénzhamisító-műhelyét. Kicsinyben kezdte, de nemsokára megismerkedett Szinerosz milliomos bankárral és többszörös háztulajdonossal, aki sok pénzt adott Levaldnak, hogy a kis műhelyt valóságos gyárrá fejlessze. A sibériai gyárból rengeteg száz, ötven és husz rubeles bankjegy került ki, de mikor az orosz hatóságok figyelmessé lettek a dologra, a banda Nizzába költözött és ott folytatta a hamis pénzgyártást. Egész Európa rendőrsége nyomozott ebben az ügyben, míg végre Nizzában letartóztatták Levaldot és barátját. Levald azután elárulta bűntársait is, mire a párisi rendőrség letartóztatta Szineroszt és huszonkét éves szeretőjét. A nizzai műhelyben sok gépet és szabályszerűen vezetett könyveket foglaltak le. Tegnap délután felolvasták a vádiratot, mely kétszáz nyomtatót oldala terjed. A pör tárgyalása valószínűleg hat hétig fog tartani.

— **Pofonokkal fizetett.** Zoványi Béla kovácsmester ma reggel elment Nagyházi Mihály fuvaroshoz, hogy tőle néhány korona követelését megkérje. Nagyházi a kovács erélyes követelődésére azzal válaszolt, hogy szó nélkül elfofozta Zoványit, akit még a karján is megsebesített. Zoványi Béla panaszára a csendőrség nyomozást indított a fuvaros ellen.

!! A bécsi, londoni és párisi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki !!

FÁY-arckrém :
-szappant és
-poudert :
nint legjobb arcszépítő szer, melynek használatától minden szeplő és májfolt három nap alatt eltűnik.
Ára 1—1 korona.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC
gyógyszertárban

Kossuth-utca 8. A színház mellett.

— **Tengerbe zuhant aviatikusok.** Southamptonból táviratozzák, hogy két tengerésztest tegnap délután hidroplánon felszállott és szerencsétlenül járt. A repülőgép a tengerbe bukott s a két aviatikus belefult a vízbe.

— **Tennis-raketteket** szakszerűen javít és huroz Mentze Henrik Piac-u. 38. szám.

— **Bécsben elfogott magyar szélhámós.** Bécsből táviratozzák: A bécsi Landesgericht fogházban tegnap óta egy nagystíli magyar szélhámós van letartóztatva. A letartóztatott szélhámós Neustadt Gusztáv budapesti születésű 30 éves volt vegyész. A jó családból származó fiatalembert könnyelműsége a züllés útjára, majd a börtönbe juttatta. A lejtőn mind lejjebb került, míg végre négy év előtt meggyült a baja a büntető törvényekkel. Több havi fogházbüntetést szenvedett el könnyelműsége folytán keletkezett dolgai miatt. Mikor büntetését kitöltötte, bucsút mondott Budapestnek és Magyarországának. Előbb Bécsbe, majd a külföld nagyobb városaiba tette át díctelen működésének színhelyét. Ausztriában és Németországban már kétszer ítélték azóta ei csaláért és utolsó büntetése után kitiltották Ausztria egész területéről. Ekkor visszatért Budapestre, ahonnan rövid pár nap alatt egész csomó csalás és szállodai lopás elkövetése után megszökött. Köröző levelet bocsátottak ki ellene. A csaló egy évig bujkált a hatóságok üldözése elől. Vesztere néhány nap előtt Bécsbe érkezett, ahol az utcán egy detektív felismerte és letartóztatta.

— **Elegáns girardi-kalapok** Frank Testvéreknél a vármegyeháza mellett.

— **Szökés a fegyházból.** Sopronból táviratozzák: A sopronkőhídi fegyházból megszökött tegnap reggel egy fegyenc, aki néhány hét múlva már kiszabadult volna. A fegyőrök átkutatták az erdőt s ráakadtak egy fa alatt az alvó fegyencre. Kihallgatásakor azt mondta, hogy azért akart megszökni, mert már nagyon szeretné látni hét gyermekét.

Steckenpferd-

Illiomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szappan ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való föllímulhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a **Steckenpferd** védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban stb. Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera Illiomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitérő szer női kezek gondozására.

— **Feltűnő nyakkendők 1 koronáért** kaphatók Frank Testvéreknél, a megyeháza mellett.

— **A férfi revolvere.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Bajduch Károlyné tegnap délután a férje ruháit tisztogatta. Az egyikben, amikor porolta, valami kemény tárgyhoz ütdött a prakker. Bajduchné átkutatta a kabátot és a legnagyobb meglepetésére egy pisztolyt talált benne. Kivette a veszedelmes szerszámot a kabátzsebből és kíváncsian nézegette. Félt is tőle, meg tudni is szeretne volna, hogy meg van-e töltve a csinos kis szerszám; de ő maga nem értett a fegyverhez. Véletlenül arra haladt egy Papp nevű postakézbesítő, akit megszólított Bajduchné:

— Ugyan kérem, legyen olyan szives, nézze meg ezt a pisztolyt, hogy jó-e?

Papp kezébe vette a fegyvert és nézegette. Forgatta jobbra-balra, de — ugylátszik — neki sem sok fegyver volt még a kezében, mert a pisztoly egyszerre elsült és a golyó Bajduchné mellébe furódott. Bajduchné kétségbeesett sikoltással esett össze, míg a kézbesítő elhülve állt mellette, kezében a még mindig füstölő pisztollyal. A házbeliéek összeszaladtak a lövés zajára, majd a mentőkért telefonáltak, akik megállapították, hogy az asszony sebe rendkívül súlyos s azután kórházba szállították a szerencsétlent. Pappot egy rendőr vette pártfogásába és bevitte a főkapitányságra, ahol jegyzőkönyvet vettek föl vele. Kihallgatása után szabadon eresztették, de az eljárást folytatják ellene.

— **A Mona Lisa tolvaja.** Firenzéből táviratozzák: Tegnap kezdődött Vincenzo Perugia, a Mona Lisa tolvajának bünpöre. A főtárgyaláson sok újságíró és nagy közönség jelent meg. Perugia nyugodtan viseli magát és bizonyos eleganciával öltözködik. Védelmét Torgetti és Carina ügyvédek látják el. A vádirat felolvasása után a vádlottat hallgatják ki. Perugia elmondja, hogy reggel hét órakor ment a Louvre képtárába és észrevétlenül megszemlélte a termeket. Végül pedig ellopta a Giocondát. Később elmondja, hogy nem azért ment Londonba, hogy eladja a képet, hanem kéjutazást tett oda néhány barátja társaságában. A képet Olaszországba akarta vinni, hogy visszaadja nemzetének, különösen azért, mert az akkori francia miniszterelnök, Poincaré, olaszellenes nyilatkozatokat tett a kamarában. Megkezdtek ezután a tanukihallgatást, amely rendkívül gyorsan ment végbe. Majd orvosszakértőket hallgatnak ki, akik Perugiát nem tartják teljesen épeszűnek. Ezután megtartották a pörbeszédeket. Az ügyész három évi börtönbüntetést javasolt.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokat jelentették be: Paskuly György gör. kath. 3 éves, Koszorus István ref. 53 éves, Vidoni Jolánka r. k. 9 éves, Bodnár Pirocska ref. 3 hónapos, Vértési Mihályné ref. 72 éves, Kiss József ref. 88 éves, Retezár Kristóf r. k. 9 hónapos, Tömpe Lajosné ref. 49 éves, Marusán György gör. kath. 33 éves, Borza László gör. kath. 10 hónapos, Szigeti Sándor ref. 24 éves, Cs. Tóth Sándor ref. 50 éves.

Néhány évi bankgyakorlattal rendelkező tisztviselő

azonnali belépésre felvétetik, németül tudók előnyben részesülnek. Pályázati kérvények fizetési igény megjelölésével az igazgatóság-hoz mielőbb beadandók.

Közgazdasági Bank és Váltóüzlet R.-t. Debreczen.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A vak milliomos váltói.** Szegedről jelentik: Löbl Jakab ósziváci milliomos földbirtokost, aki mindkét szemére vak, a Bács-topolyai Öngyelző Egylet csalásért feljelentették, mert a feljelentés szerint 24,000 korona erejéig meg akarta károsítani a két intézetet. Löblnek ugyanis váltói voltak a két pénzintézetnél, amelyeken elfogadóként egyik rokona, Schwarcz Ernő szerepelt. A váltókat Löbl eleinte rendezte, később azonban megszüntette a törlesztéseket, azt hozva fel kifogásul a megindított polgári perben, hogy ő vak ember és eddig nem tudta, hogy váltóaláírása nem érvényes. A polgári bíróság a károsult intézeteket el is utasította keresetükkel. Erre bünyögi feljelentést tettek ellene, amelyben bizonyítani kívánták, hogy Löbl 1909-ben, amikor a váltókat beuvította, még nem volt vak. A szabadkai törvényszék Löblt felmentette. A szegedi kir. tábla ma tartotta meg ebben az ügyben a tárgyalást. A kir. tábla ítélete is felmentő, mert a család büncselekménye nem volt megállapítható. A főügyész helyettes semmisségi panasszal élt az ítélet ellen.

§ **Megdézsmált csomagok.** Ugrai Menyhért püspökladányi vasuti raktári munkás a keze ügyébe esett csomagokat megdézsmálta. A múlt év október havában rájöttek, hogy Ugrai egy csomagból 4 üveg bort, egy másik csomagból egy szál kolbászt s egy pár cipőt lopott. A debreceni törvényszék ma három havi fogházra ítélte Ugrait.

§ **Hat havi börtön egy kannáért.** Özv. Varga Juliánna 62 éves bősörményi asszony a múlt évben Bősörményben egy teljes kannát lopott, melynek 1 kor. 50 fillér volt az értéke. Minthogy büntetett előéletű, a debreceni törvényszék ma hat havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Aldir kabai tanító tottuk meg sértő lehet kérünk azzá arról, mikéban, melyet sen ártatlan közöttételeb Kaba,

* E ro

III. Wel
géhez
genkén
Király-
Jenő pa
árusitta
::::: óra

KÖ

Magyar hitel
Osztrák hitel
4 százalékos
Allamvasut
Jelzőbank
Rimamurány
Salgótarjáni
Közúti vasut

Mag

Bécs 37/

Bu

Strasser és
Buza 1915. ápr
október
Tengeri 1915
Rozs április
Zab április
Tengeri jul.
aug.
Kész

ESK
Kastrup & S
Eger
Molnár

HÁZT

Deb
Ház
Ház
Kap
re
Üres
Ism
la
Epi
Lak

HOFF

DEBR

NYILTTÉR. *)

NYILATKOZAT.

Aláírottak kijelentjük, hogy Simon Erzsébet kabai tanítónőt minden ok és alap nélkül gyanúsítottuk meg olyanképen, amely reá nézve súlyosan sértő lehetett. Ennélfogva tőle ezennel bocsánatot kérünk azzal a kijelentéssel, hogy meggyőződöttünk arról, mikép a nevezett tanítónő azokban a dolgokban, melyet mi tévesen neki tulajdonítottunk, teljesen ártatlan s beleegyezünk e nyilatkozat hírlapi közzétételébe.

Kaba, 1914 június 2.

Özv. Gere Lajosné,
Gere Erzsébet.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

II. J. Weichinger Károly csődtömegehez leltározott italművek üvegenként és nagyobb mennyiségben Király-utca 4. szám alatti (Ungár Jenő palotája) üzlethelyiségében kiárúsíthatnak. Nyitva délelőtt 9—11 óráig, délután 4—6 óráig. ::::

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	7 7/75
Osztrák hitel	601—
4 százalékos koronajáradék	79-95
Allamvasút	684-0
Jelzálogbank	309-50
Rimamurányi	817-25
Salgótarjáni	680—
Közuti vasút	591-25

Magánleszámitolási kamatláb

Bécs 3 7/10% — Berlin 2 1/2% — London 2 15/16%

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és Könyig debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza 1915. április	18-13
„ októberre	12-96
Tengeri 1915 máj.	7-32
Rozs áprilisra	—
„ októberre	9-61
Zab áprilisra	—
„ októberre	7-92
Tengeri jul.	7-66
„ aug.	7-80

Készáru tartott.

ESKA

A koncentráltó kötszárkás Es-ka kerék páruink által cca. 40% erőkiejtést megtakarít.

A legfontosabb újdonság Egyedüli árusítás:

Kastrup & Swetlik Eger 1/2 B.

Molnár Testvérek Debrecen.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbérzályzat	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske	40
Házirend	40
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10
Üres lakás bejelentési lap	10
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10
Építés engedély iránti kérvény	10
Lakhatási	10 fillér

... ért darabonként kapható ...

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

„ CZÉGNÉL „
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Napernyők

Gyermekruhák

Harisnyák

Tricók

!! nagy választékban !!

987—1914. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Szöllös Dezső debreczeni ügyvéd által képviselt Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete végrehajthatónak végrehajtást szenvedő elleni 300 korona tőke, ennek 1911. év május hó 24. napjától járó 7% kamata és eddig összesen 97 kor. 36 fillér perköltés erejéig a debreczeni kir. járásbíróóság 1913. V. 4024. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1913. évi július hó 5-én bíróság le- és felülfoglalt és 1048 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek, Debreczenben, Piac-utca 77 és Piac-u. 85. szá m alatt leendő megtartására **1914. évi június hó 8. napjának d. e. 12 óráját** tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok, amennyiben időközben részletes történt, annak betudásával, a legelőbbit ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1914 május hó 15-én.

Gáll Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piacz-utca 26—28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuterénhelyiségben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.

az elasztikus cipősarok

PALMA

figyelje meg TARTÓSSÁGÁT

Üzennagyobbitás folytán

nyomással :

1000 színes jóminőségű boríték	K 3-60
1000 finom fehér boríték	6—
1000 félv üzleti levélpapír	7—
1000 színes levelező-lap	5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény	7 kor.
3. 10 m. hosszú	10 kor.
teljes férfiruhához	15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	17 kor.
elegendő, csak	20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, szintgy felöltőszövetet, turistalóden, selyemkamen, női kosztüm szöveteit stb. gyári áronként káld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örömmel válasszák. Mintahá, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

TELEFONSZÁM 632.

TELEFONSZÁM 632.

HALMÁGYI

NŐI ÉS LEÁNYFELÖLTŐK NAGYÁRUHÁZA DEBRECZEN, PIAC-U. 32. (VOLT SZEDLÁK-HÁZ.)

Állandóan dús választék :

Selyem, Grenadin és Broche, valamint Gummi, Impregnált és Lüsztler köpenyekben.

Eponge costüm legujabb 35— kor.-tól.

Crepp bluz újdonság reklámár 3-50 K.-tól.

Eponge és vászonalj 6-90 kor.-tól.

Crepp és Cretton pongyola 10— K.-tól.

Selyem costümkök, alkalmi és utcai ruhák, felöltőkben. Eredeti párisi és berlini modellek.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apróhirdetésekre előre fizetendő.

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalványával feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

A próhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálgunk.

Jellegű leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jellegű levélnél a hirdetés száma is követhet.

Független,
szép, fiatal orosz hölgy 150.000 korona hozomány — később még nagyobb örökség — azonnal férhez menni óhajt. Vagyon, vallás mellékes, de csakis komoly ajánlatokra válaszol „Hymen”, Berlin, Elisabethstrasse 66.

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett tisztességes embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante

Adás-vétel

Makulátur
papiros bármilyen mennyiségben kapható a kiadóban.

Eladó ház.
Kitűnő jövedelmező Ajtó-utca 37. sz. alatt, most nagyon olcsó árért és igen előnyös bankkölcsönnel megvehető.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre
Konvertált jelzálogra 140 K
Házai sorsjegyre . 30
Ost. vörös keresztj. 40
Olasz vörös keresztj. 33
Erzsébet sorsjegyre . 7
József . 10
Bazilika . 20
Magy. vörös keresztj. 22
A kölcsön apró részleteiben törleszhető. Ha sorsjegyek barhol zálogban vannak, úgy a letétgy. beküldése ellenében a kölcsönt a telti összegre fölemeljük. Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk telti kölcsönt adjuk.

A Debreceni Kézilap Kölcsonintézet Részv.-Társ. bankosztálya
SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM.
Telefon 298. Alapítási év 1878.

Egy óra reklámképen!

Aki ingyen akar egy órát még hozzá elegáns, precíz órákat, urak vagy hölgyek részére, választás szerint — írjon azonnal
Uhrenhaus FR. SCHMIDT,
Prag. Weinberge 554.

Különte

Poloskairtást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Evi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Fa-zekas Mihály-utca 4 és Postakert Gyár-utca 6.

Hölgyeim!

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfoltot, pattanást, vimmedlét, minden bőrrüzsögöt az országárhíri ártalmatlan Matild-arckenőcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.
Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda
Kubek Tisza-palota. 2736

!!! FELHÍVÁS !!!

Fizetési zavarokkal küzdő
tisztességes kereskedők, iparosok vagy földbirtokosok ügyeinek sikeres rendezését szavatosság mellett, minden előleg nélkül vállalom, a szükséges tőkét megszerzem, avagy megfelelő kezességi gondoskodom. Kitűnő összeköttetésem vannak és a legjobb referenciákkal rendelkezem.

Megkereséseket a kiadóhivatal
MEGBIZHATÓ
jellege alatt továbbít.

Lakás

Kishegyesi-ut 15.
kerti lakás külön udvarral kiadó. Jövőzű kut.

Lakás
3 szoba, elő-, fürdőszobával, villany- és vízvezetékkel, parkirozott udvarban azonnal kiadó. Arany János-utca 20. sz.

Kiadó
árnyas kertre nyíló 2-3 szobás lakások, "Iroda, bolt azonnal központon. Csapó-utca 19.

Üzlet

TELI
holmik elrakásához nafta, lin, terpentín, rozarpor, dozágyor kapható a Deutscha üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyamat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Palusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.

Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket lájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

!!!! UJÍTÁS A ROYALBAN !!!!

ROYAL REGGELI

KÁVÉ, TEA VAGY KAKAÓ
:: MÉZZEL ÉS VAJJAL ::
50 FILLÉR
SONKÁVAL ÉS TOJÁSSAL
1 KORONA
:: ROYAL VILLÁSREGGELI ::
SÖRREL ÉS KENYERREL
40 FILLÉR

MEGNYILT AZ ÉTTEREM! KERTELYISÉG !!

Egyedüli képviselő

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

HUMANIC

Csak ma estig

10-50% árengedmény

az összesraktáron levő cipőkből.

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 22-24.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

DEB

ELŐFIZETÉSI
NEGYEDÉVRE
RONA 50 FILLÉR

A deleg

Az ellen-
el karácsony
harcot helyez
emelés ellen;
az új csataha
Albert gróf j
tatja az ujom
a képviselőha
tönkreterzik
hogy ne a de
az országgyü
hadihajók sz
ban váltig hi
ban és majd
ki az igazi kü

Első mé
lés tárgyalás
lenzék nem j
időben jutot
telen az orsz
gyalásain ré
hirdette deca
csatát? És n
lommal a H
jónak? Hisz
tendeig forg
szágbán; mi
katonai kére
dosításánál?
különös dol
be a képvis
tonai terhek
kor egy-egy
ció vagy egy
dig pontosa

A vála
Pierre — ol
el, amelyeke
maguk az é
Igy történt,
köszönheti
hogy ennek
miniszteri s
minden ves
lönös törté

Kis bar
mel megajá
Mentségül
egészsége
rövid időre
kán üdült.

E nyár
oda, mert
lasztatását
előbb említ
Leggonosz
a feleségét
radt egyéb
lebbi faluc
el-elszágul
hozza, mer
vésemmél,
meg, s így
fák alatt t